

Noen fakta om Tusenårsstedet Avaldsnes og Nordvegen Historiesenter

Tusenårsstedet Avaldsnes

Nordvegen Historiesenter ble reist for å markere at Avaldsnes er valgt som tusenårssted i Rogaland fylke. Det var den 7. mars 2000 at Fylkestinget valgte Avaldsnes som Rogalands tusenårssted.

Dette valget ble stadfestet av Stortinget som sa følgende:

Tusenårsstedene i fylkene skal bidra til at anlegg, institusjoner, kulturmiljøer, naturområder m.v. av stor historisk, kulturell og miljømessig verdi blir tatt vare på og markert på en særskilt måte. Tusenårsstedene skal ha en nasjonal, kulturell og miljømessig betydning som peker ut over det enkelte fylke.

Avaldsnes betydning i nasjonens historie skal tas vare på og markeres ved etablering av et senter, Nordvegen Historiesenter, for forskning og formidling av historisk utvikling fra steinalder til nåtid.

Arkitektkonkurranse:

I juni 2000 ble det utlyst en arkitektkonkurranse. Dette skjedde ved at man først utlyste en prekvalifiseringsrunde der rundt 40 arkitektkontor meldte sin interesse. Av disse ble 5 arkitektkontor plukket ut til å levere bidrag. Telje, Torp, Aasen Arkitektkontor vant konkurransen.

Da vinnerutkastet ble presentert den 26. mars 2001, sa Kjetil Trædal Thorsen fra Snøhetta følgende på vegne av juryen:

Vinnerutkastet har en klar stedsnærhet, og bygger på en lokal tradisjon. Det er en god balanse mellom finhet og råhet, og med sitt lys og snitt, er det et forløsende prosjekt. Det er moderne, integreert og tilbakeholdent. Det kan danne mønster for hvordan lignende kulturhistoriske prosjekter kan løses i framtiden.

Valg av utstillingsarkitekter

Høsten 2002 ble utstillingsarkitekter invitert til å melde sin interesse, og i desember samme år ble fem formgivningsfirmaer valgt ut til å lage ideskisser for utstillingene. Deres oppgave var å lage et konsept for visualisering av hovedtemaet: *Avaldsnes – Norges eldste kongesete, møtested mellom Kyst Norge og Europa.*

I februar 2002 ble utstillingsfirmaene SixSides/Hybris Film valgt til denne oppgaven. De arbeidet tett med en faggruppe for å få fram hovedtemaet.

Innholdet: Historien om Norges eldste kongesete – ved skipsleia som gav Norge navn

Harald Hårfagre har fått en sentral plass i utstillingene. Ellers er bare noen få av de høvdinger og konger som har hatt tilholdt på Avaldsnes gjennom ulike tidsepoker løftet fram. Noen av disse herskerne kjenner vi fra kongesagaer, heltesagaer og gamle kvad. Andre kjenner vi fra arkeologien.

For å fortelle historien om fortidas høvdinger og konger brukes virkemidler som film, lyd, lys, figurer og gjenstander.

Merkedagar for Nordvegen Historiesenter

- 11.06.03: Første spadestik ble tatt av fylkesordfører Roald Bergsaker
- 22.08.03. Grunnesteinen ble lagt ned av kulturminister Valgerd Svarstad Haugland
- 29.04.05. H.M. Dronning Sonja åpnet Nordvegen Historiesenter

Nordvegen Historiesenter – underordnet det historiske landskapet.

Riksantikvaren satte som krav at bygget skulle underordne seg kulturlandskapet og Olavskirken. Mesteparten av bygget er derfor lagt under jorda. Bare inngangspartiet og fasaden mot Karmsundet er synlig.

Nordvegen Historiesenter er på ca. 1800 kvm fordelt på to etasjer.

Kostander

Selve bygget: ca. kr 47. 9 mill

Utstillingene: ca. kr 20 mill

Finansiering av Nordvegen Historiesenter

Nordvegen Historiesenter med utstillinger er finansiert via midler fra Karmøy kommune, Kultur- og kirkedepartementet, Rogaland fylkeskommune og de private sponsorene Haugaland Kraft AS, Sparebank 1 SR-Bank og Hydro Aluminium, Karmøy.

Resultatet fra Kongsgårdprosjektet skal vises gjennom framtidige utstillinger.

Utgravinger og forskning gjennom det pågående Kongsgårdprosjektet har gitt oss mye ny kunnskap om Avaldsnes kongsgård. Denne kunnskapen skal blant annet brukes til å lage nye utstillinger i Nordvegen Historiesenter.

Kongsgårdprosjektet er finansiert av Karmøy kommune, Rogaland fylkeskommune og de private sponsorene: Sparebank 1 SR-Bank, Knutsen OAS Shipping, Skudenes&Aakra Sparebank, Solstad Offshore ASA, Haugesund Sparebank og Sigurd Aase.

Karmøy Kommune vil takke alle som har gjort det mulig å realisere byggingen av Nordvegen Historiesenter og å gjennomføre Kongsgårdprosjektet!

